

Česko si nechá líbit všechno, i Green Deal

svethospodarstvi.cz/komentare/cesko-si-necha-libit-vsechno-i-green-deal/

Marek Zeman

Komentáře

11. 3. 2024

3 min.

Polsko bude chránit své uhelné elektrárny tak dlouho, dokud to půjde. Ilustrační foto: Pixabay

Polsko nám může být v řadě věcech inspirativní. Například pro svou snahu se ve všem nepodřít bruselským doktrínám. Cožpak za vlád Právo a spravedlnost se tomu ani nešlo divit, protože Polsko si razilo svoji vlastní cestu ve většině otázek evropské politiky. Také se dostalo z hlediska řady parametrů rozvoje hospodářství nejrychleji dopředu ze středoevropských zemí. Ale ani vláda premiéra Tuska neinklinuje ve všem ke slepé poslušnosti k Bruselu. Stále například pokračuje ve snaze uchránit své uhelné doly, jak to nejdéle půjde.

Záměrem je až do roku 2048 udržet těžbu uhlí a výrobu elektrické energie z uhlí v provozu, i když možná v menší míře. Na druhou stranu se naplno rozbíhá projekt výstavby dvou atomových elektráren po třech blocích s celkovým výkonem 9 GW. To vše do roku 2040. První atomová elektrárna má být dodavatelsky zajištěna americkou firmou

Westinghouse a má stát 20 miliard dolarů. Druhou zřejmě bude stavět jiná firma, Francouzská nebo Korejská. Je tu vidět rozumná úvaha na překlenutí období 20 let, než se dostaví potřebná jaderná energetika. Zkrátka, energetické potřeby Polska stojí nade vším ostatním.

To ČR na to jde „od lesa“. Za prvé nijak nebojuje za zachování naší uhelné energetiky, ani na přechodné období. Sama sobě si uložila její likvidaci do roku 2033, a to i když nemá za elektřinu vyrobenou z uhlí adekvátní náhradu, kromě jejího dovozu. Dovoz možný je, ale jistě bude dražší než doma vyrobená elektrická energie z uhlí. Námitka, že uhelná energetika je zatížena produkcí řady zplodin včetně CO₂, je pravdivá. Ale jednak, řada velmi nákladných opatření jako například odsíření zplodin z uhelných elektráren, nebo omezení tvorby tzv. popílku na minimum, jednak vliv antropogenního CO₂ (člověkem vytvořeného CO₂) jako skleníkového plynu na klimatické změny, je minimální nebo žádný.

Nicméně pod tíhou Green-dealových opatření, kterými se snaží EU v každém směru ovlivnit naše životy, vznikly v ČR projekty fotovoltaických elektráren celkově na stovkách hektarů v severočeských hnědouhelných revírech. Výroba elektřiny na tomto území má předčít v souhrnu stávající produkci Temelína. Pouze s jedinou nevýhodou, že není ani kontinuální, ani říditelná. Když slunce svítí, dojde k výrobě i nadbytku elektrické energie, kterou nemusí nikdo chtít. V opačném případě elektřina chybí.

Samozřejmě to znamená útlum těžby uhlí již v nejbližších letech. A celkové zásadní prodražení její výroby. Proč? Protože uhlí máme dost na desítky let a uhelné elektrárny také, zatímco solární a větrné parky nemáme a jejich výroba a likvidace zdaleka nejsou ekologické. Připomeňme, že fotovoltaické panely vydrží 25-30 let, ale jejich produkce elektrické energie se postupně snižuje od začátku. Omezenou životnost mají také tzv. větrníky a ty k tomu ještě spotřebují velké množství betonu. Faktem je, že výroba cementu produkuje i velké množství CO₂ – asi 8 až 9% celosvětové produkce CO₂. Navíc musíme k těmto nestálým zdrojům postavit paroplynové elektrárny, aby zabezpečovaly produkci elektřiny v době, kdy nesvítí a nefouká. To vše sice lze, ale draho. Také přičtíme neustálé odkládání výběru dodavatele atomových bloků, které potřebuje ve stylu „včera již bylo pozdě“.